

Siperia opettaa

Kävimme taas viemässä lomarahamme Suomen Lappiin. Hurjan kallista, mutta menköön. Ovathan maisemat ja fiilikset tuulesta ja viimasta huolimatta sentään kuttia.

Olen tarkkaillut asiakkaana lähinnä Ylläksen seudun elämää, palveluja ja henkeä noin kymmenen vuoden ajan, siis myös yli hullun kauden vuosikymmenen vaihteessa. Täytyy sanoa, että lama on opettanut.

Joskus 80-luvun lopulla palvelu ja suhtautuminen asiakkaaseen oli nyrpeän sorttista. Hissilippujen myyjäkin melkein tokaisi parin-kolmen tonnin laskua maksaessani, että mitäs te siinä vielä norkoilette. Poikkeuksiakin tietysti oli, koska kaikki on ihmisistä kiinni.

Johtuiko huono palvelu sitten meistä asiakkaista, jotka hyväksyimme nurisematta kaiken? Vai johtuiko se holtittomasta rahan kylvöstä, mikä toi erityisesti Lappiin monen karvaisia etelän snobeja onneansa onkimaan? Veikkaan jälkimmäistä vaihtoehtoa.

Kahdeksankymmentäluvulla uskoteltiin, että Suomen Lappi on niin erinomainen, että turisti sen nähtyään lumoutuu, ja on valmis mihin hintaan vain.

Ylläkselläkin rinnepalvelut olivat aivan ala-arvoiset. Ihmettelin monesti, että mitähän keskieurooppalainen Lappiin houkuteltu turisti oikein tuumaa astuessaan virtsan-tuoksuiseen lokaiseen ravintolaan. No, ei siellä juuri ulkomaisia silloin näkynytkään.

Ihmettelin myös ääneen alkoholitarjoilun nirsoutta ja kirjoitinkin asiasta paikalliseen lehteen. Sain kipakan vastauksen, että oluenjuojat pysykööt poissa.

Suomalaisten ei ole kuitenkaan syytä lähteä kouluttamaan eurooppalaisia. Jos he haluavat romminsa tai oluensa, heidän on se saatava. Muuten he eivät tule toista kertaa eivätkä heidän ystävänsä ensimmäistäkään.

Lama tuli ja karsi kelvottomat. Ikävää vaan, että niin paljon kaatui säästöpankkien, pankkituen ja edelleen Arsenalin piikkiin. Arsenal jatkoi huoraamista eli antoi jatkajille halvalla yrityksiä, joiden lähtökohdat eivät mitenkään olleet markkinataloudellisesti terveet. Yritykset jatkaa kituuttivat, nakersivat kunnon firmojen kannattavuutta ja tekivät taas konkurssseja.

Parin viime vuoden aikana moni asia on parantunut. Paikkoja ja asennetta on kohennettu oikein huomattavasti. Paras merkki siitä on, että Lapin raitilla, ravintolassa ja rinteessä vilahtelee yhtenäen ulkomaan eläviä.

pajen